

Afs. Jord og Grundvand
Rådhusstrøget 4, 8700 Horsens

Sagsnr. 13.02.17-G01-2-21
Dato: 09.05.2022

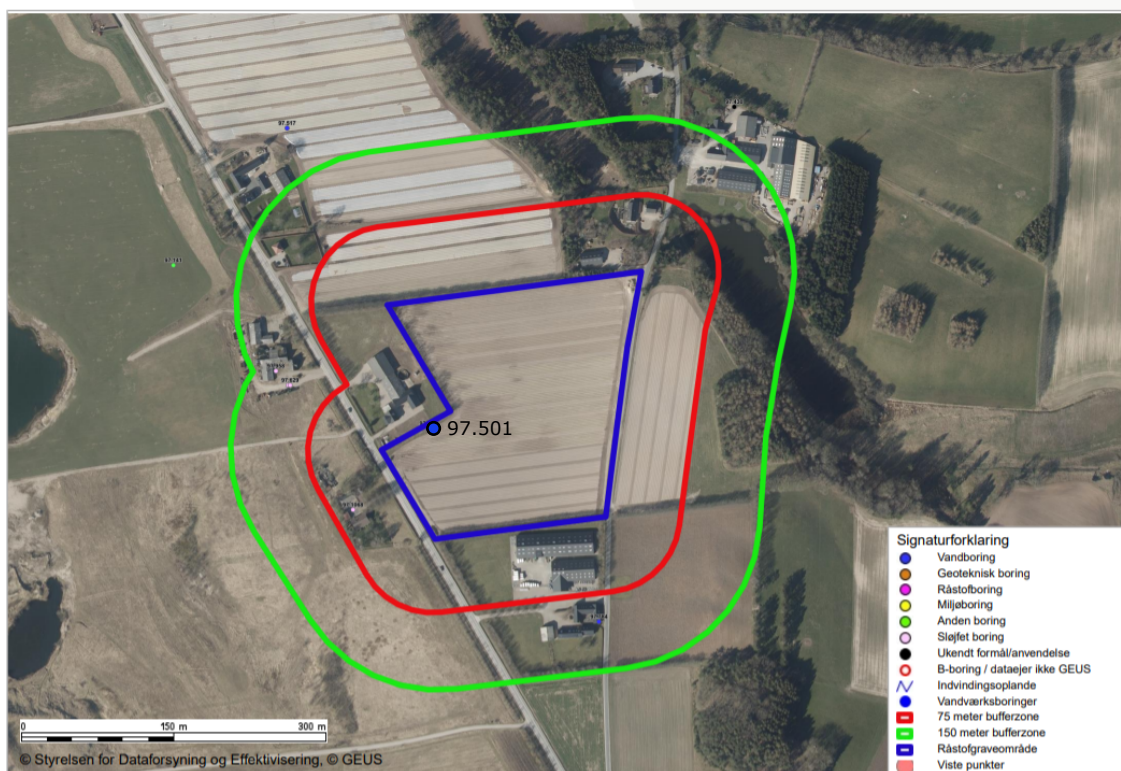
NCC Industry A/S

Råstoffer

Tobaksvejen 2A

2860 Søborg

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning som følge af råstofgravning under grundvandsspejlet på matr.nr. 6L Gantrup By, Voerladegård

Beliggenhed:

Del af matr. nr. 6L Gantrup By, Voerladegård

Tidsfrist:

Tilladelsen udløber den 9. maj 2032

Find os

www.horsens.dk

Kontakt os

76292929

Følg os

facebook.com/endelafflokken

linkedin.com/company/horsens-kommune

1. Ansøgning

Region Midtjylland har den 25. marts 2021 videresendt en ansøgning fra NCC Industry A/S om tilladelse til at foretage en midlertidig sænkning af grundvandsspejlet som følge af indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet. Det ansøgte graveområde ejes af boet efter Jan Møller Kristiansen.

Ansøger har supplerende fremsendt mail af den 21. juni 2021 med svar på forhold omkring drift og sløjfning af en eksisterende indvindingsboring DGU nr. 97.501. Af svar fra NCC fremgår det, at boringen, midlertidigt vil være i drift i forbindelse med indvinding af vand til vanding for støvbekæmpelse. Så snart der i forbindelse med grusgravningen er gravet til frit vandspejl, vil boringen blive sløjfet, og vand til støvbekæmpelse vil blive indvundet fra selve grusgraven. Den samlede indvindingsmængde til vanding for støvbekæmpelse anslås til 1.000 m³/år.

2. Afgørelse

Horsens Kommune meddeler hermed tilladelse til det ansøgte. Afgørelsen er truffet med hjemmel i vandforsyningslovens¹ §20 og §26 stk.1.

Ansøgningen om at foretage en midlertidig sænkning af grundvandsspejlet ved vådgravning af råstoffer under grundvandsspejlet er omfattet af reglerne i Miljøvurderingsloven². Ansøger har derfor indsendt en ansøgning efter §18 om en screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens §21. Regionsrådet er myndighed for behandling af projekter omfattet af bilag 1 og 2 og for behandling af bygherrens ansøgninger efter § 18 og dertil knyttede afgørelser efter §§ 21 og 25, hvis dele af eller hele projektet er omfattet af råstoflovens § 7, jf. dog stk. 5 og 6. Horsens Kommune har på den baggrund ikke gennemført en screening af projektet, idet denne foretages af Region Midtjylland.

Det ansøgte er endvidere omfattet af habitatbekendtgørelsen³. Der er derfor foretaget en vurdering af om det ansøgte vil påvirke Natura-2000 områder eller de såkaldte "bilag IV-arter" væsentligt.

Horsens Kommune har på denne baggrund vurderet, at det ansøgte ikke påvirker et Natura-2000 område eller bilag IV-arter og at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Afgørelserne er truffet med hjemmel i planlovens §11g og §21 i lov om miljøvurderinger og §7 og §8 i habitatbekendtgørelsen.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v. nr. 1450 af 5. oktober 2020

² Bekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021

3. Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

- Midlertidig sænkning af grundvandsspejlet må foretages som følge af vådgravning af råstoffer under grundvandsspejlet. Grundvandsspejlet er i oktober 2015 målt til kote +35,5 m.
- Vandindvinding til støvbekæmpelse skal indledningsvis foretages fra eksisterende boring DGU nr. 97.501, indtil der er gravet til frit vandspejl i selve grusgraven. Når der er truffet frit vandspejl i selve grusgraven, skal boringen sløjfes og vandindvindingen foretages fra selve grusgraven.
- Der må ikke graves så tæt på DGU boring nr. 97.501, at den beskadiges inden den er sløjfet. Afstanden fra gravefronten til boringen skal derfor være minimum 25 meter, indtil boringen er sløjfet.
- Til brug for støvbekæmpelse gives der tilladelse til indvinding af op til 1.000 m³ vand pr. år fra DGU boring nr. 97.501 eller fra grusgraven.
- De indvundne vandmængder fra enten boringen eller gravesøen skal opgøres hvert år fra den 1. januar til den 31. december, og skal indberettes til Horsens Kommune hvert år inden den 1. februar.
- Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra gravesøer, eller afledes spildevand og pladsvand til grusgravssøen uden særskilt tilladelse.
- Boring DGU nr. 97.501 skal pejles 1 gang årligt og resultatet skal fremsendes til kommunen i forbindelse med den årlige indberetning af oppumpede vandmængder. Pejlingen skal foretages når boringen er i ro, dvs. efter minimum 2 timers pumpestop. Se mere om pejling af boringen i vedlagte bilag 1.
- Boring DGU nr. 97.501 skal efter endt brug sløjfes jf. bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land.

Sløjfningen skal anmeldes til Horsens Kommune mindst 14 dage før sløjfningen udføres.

Du har som grundejer ansvaret for at sløjfningen udføres korrekt. Hertil skal du anvende en brøndborer med A- eller B-bevis⁴. Du finder en liste med certificerede brøndborere på GEUS hjemmeside:

---

⁴ Som opfylder krav om uddannelse jf. Bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2016

http://www.geus.dk/dk/services/labs/well-sample-lab/sider/borefirma_bevis-dk.aspx

Når sløjfningen er gennemført, skal det anmeldes til kommunen via Byg og Miljø på følgende hjemmeside:

<https://www.bygogmiljoe.dk/?myndighed=k615>

- Tilladelsen til vandindvinding udløber samtidig med råstoftilladelsen dvs. den 9. maj 2032.

Hvis råstofgravning under grundvandsspejlet til den tid ønskes fortsat, skal der et år før tilladelsens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

4. Tilsyn

Horsens Kommune har tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes.

Hvis vilkårene i forhold til gravning under grundvandsspejlet og indvinding af vand ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens §26 stk. 3 og §34.

5. Erstatningsregler

Den, for hvis regning eller i hvis interesse, der foretager midlertidig grundvandssænkning som følge af råstofgravning under grundvandsspejlet, er erstatningspligtig for skader som sker i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets udførelse og drift jf. vandforsyningslovens § 28.

Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for.

I mangel af forlig afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden.

6. Grundlag for afgørelsen

Ansøgning

Det fremgår af ansøgningen, at der i forbindelse med råstofgravning på matr.nr. nr. 6L Gantrup By, Voerladegård ønskes mulighed for at indvinde 200.000 m³ råstoffer, heraf 5 % under grundvandsspejlet, svarende til op til 10.000 m³ sand, sten og grus om året.

Planforhold

Gravearealet er beliggende i det regionalt udlagte råstofgraveområde "Vestbirk" jf. Region Midtjyllands Råstofplan 2020. Området ligger ca. 2,3 km nordvest for Østbirk.

Råstofgraveområderne er arealer, der er reserveret til råstofindvinding. I Råstofplan 2020 er der opstillet retningslinjer for at sikre, at råstofindvinding har første prioritet inden for de udlagte graveområder. Det betyder, at en ansøgning ikke vil kunne afvises med henvisning til andre generelle interesser såsom hensyn til grundvand, men at der i en gravetilladelse vil kunne stilles vilkår for at forebygge forurening af grundvandet. Det er herefter kommunens vurdering, at det ansøgte ikke er til hinder for, at regionen kan udnytte det udlagte råstofgraveområde.

Graveområdet er beliggende inden for Vandområdeplan for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Ifølge vandområdeplanen 2021-2027, som er i høring, er der tre grundvandsforekomster i området, som har følgende tilstand:

Grundvandsforekomst	Type	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand
DK105_dkmj_1017_ps	Terrænnær	God	God
DK109_dkmj_228_ks	Terrænnær	God	Ringede (Nitrat, pesticider)
DK105_dkmj_1035_ps	Regional	God	Ringede (chlorerede opløsn.)

Ansøgningen om at foretage en midlertidig sænkning af grundvandsspejlet, som følge af indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet vurderes ikke at forringe grundvandsforekomsternes tilstand eller hindre målopfyldelsen for den kemiske tilstand.

Grundvandsforhold

Graveområdet er beliggende inden for område med drikkevandsinteresser (OD-område). Nærmeste vandværk er Gantrup Vandværk, som ligger ca. 650 m nordøst for graveområdet, og der indvindes årligt ca. 6.000 m³ vand fra vandværkets indvindingsboring.

Graveområdet ligger uden for indvindingsoplande og områder udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).

Terrænkoten i graveområdet er omkring kote +50 m DVR90 og der forventes en gravedybde på ca. 15 meter, svarende til kote +35 m DVR90. Af sagens akter fremgår det, at grundvandsspejlet ligger omkring kote +35,5 m DVR90, og at grusgravningen maksimalt vil blive ført til 3-5 m under grundvandsspejlet.

Gantrups Vandværksboring, DGU nr. 97.865, ligger ca. 650 meter nord for graveområdet. Gantrup Vandværk indvinder fra det primære sandmagasin i området. Magasinet består af miocæn kvartssand. Vandværkets boring er filtersat fra 48,5-55 m.u.t. Magasinet er spændt, og grundvandsspejlet i magasinet ligger omkring 10 meter under terrænen i ca. kote +40. Der vurderes at være hydraulisk kontakt mellem råstofforekomsten og det grundvandsmagasin, som vandværket indvinder fra.

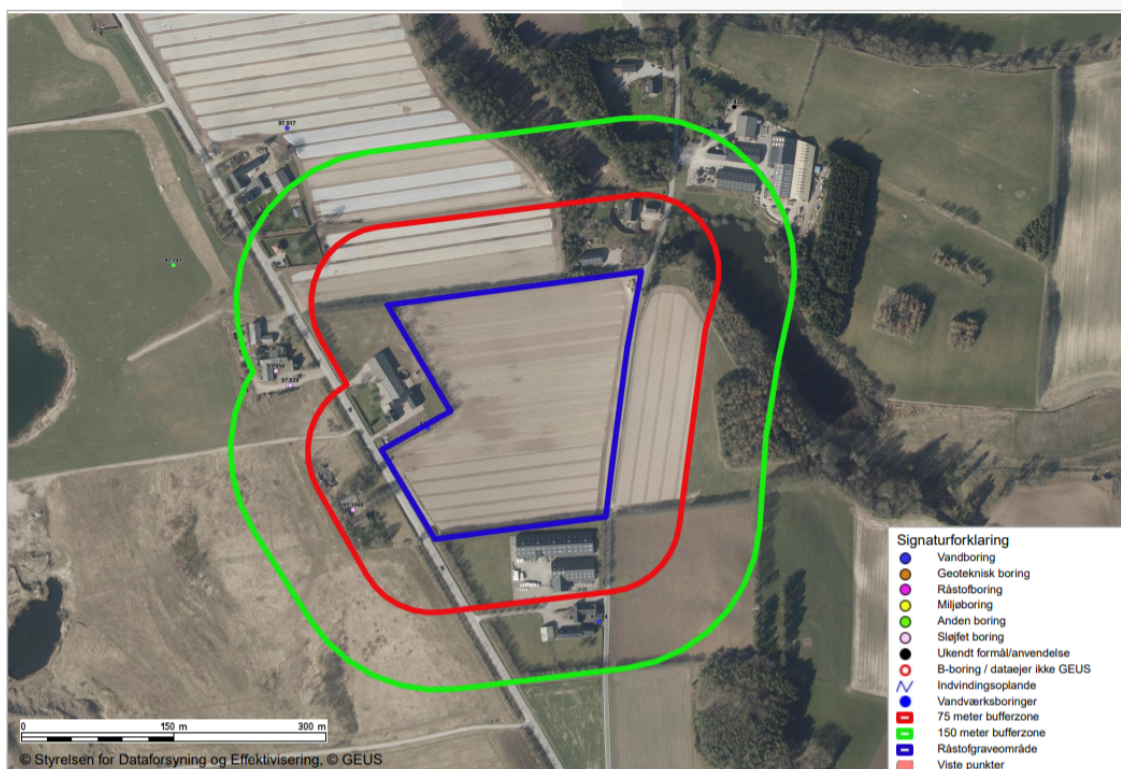
Den overordnede grundvandsstrømning i det primære magasin er fra øst mod vest i retning af Gudenåen.

7. Kommunens vurdering af det ansøgte

Grundvandsforhold og andre vandindvindingsinteresser

I henhold til Miljøstyrelsens Vejledning om råstofindvinding og vandindvinding fra 1980 og en række afgørelser fra Miljøankenævnet, bør der være mindst 150 meter mellem en råstofgrav og en boring til et alment vandværk, mens afstanden mellem en råstofgrav og et vandindvindingsanlæg til enkelthuse bør være mindst 75 meter.

Afstandskravene er fastsat for at sikre vandindvindingsanlægget mod en bakteriologisk forurening og for at give en passende tidsfrist til indgreb over for en uheldssituation i råstofgraven. Af nedenstående kort ses henholdsvis en 75 meter (rød streg) og 150 meter (grøn streg) bufferzone omkring det ansøgte råstofgraveområde (blå streg).

Figur 1 Kortet viser det ansøgte graveområde (blå streg), en 75 meter bufferzone (rød streg) og en 150 meter bufferzone (grøn streg).

Indenfor 75 meter har kommunen kendskab til en indvindingsboring, DGU nr. 97.501, som er den indvindingsboring, som NCC Industry A/S har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand fra ifm. støvbekæmpelse inden for råstofgraven. Boringen ligger i yderkanten af det ansøgte graveområde. Boringen har indtil nu været anvendt til markvanding på marken, hvor der nu skal graves råstoffer. Ansøger har i forbindelse med ansøgningen om at grave råstoffer under grundvandsspejlet oplyst, at der skal indvindes henved 1.000 m³ vand pr. år til støvbekæmpelse.

Vandet indvindes indledningsvis fra boring DGU nr. 97.501, men så snart der er gravet til frit vandspejl i grusgraven, så skal boringen sløjfes, og vandet til vanding indvindes derefter fra udgravningen.

Boringen skal sløjfes i henhold til bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013. Horsens Kommune har derfor formuleret et vilkår om, at sløjfningen skal anmeldes til kommunen inden sløjfningen udføres.

Figur 2 Kort med placering af den eksisterende vandindvindingsboring DGU nr. 97.501.

Der er ingen indvindingsboringer til almen vandforsyning inden for 150 m zonen, men boring DGU nr. 97.784, der er vandindvindingsanlæg til enkelthuse, er beliggende inden for denne zone. Det er kommunens vurdering, at råstofgravningen ikke vil påvirke mulighederne for vandindvinding fra boringen.

De øvrige ejendomme beliggende inden for henholdsvis 75 meter og 150 meter fra graveområdet er tilsluttet Gantrup Vandværk og har derfor ikke egen vandforsyning. Det drejer sig om:

- Ryvej 55, 8752 Østbirk
- Ryvej 57, 8752 Østbirk
- Ryvej 60, 8752 Østbirk

- Ryvej 62, 8752 Østbirk
- Gantrupvej 3, 8752 Østbirk

Nærmeste almene vandværksboring tilhører Gantrup Vandværk og er beliggende ca. 650 meter nordøst for råstofgraven. Råstofgravningen vurderes ikke at påvirke Gantrup Vandværks muligheder for indvinding af grundvand.

Ifølge Miljøstyrelsens miljøprojekt nr. 526, 2000 sker der ved gravning under grundvandsspejlet (vådgravning) en fjernelse af råstof fra grundvandsmagasinet, mens vandmængden stort set forbliver intakt. Der er tale om en indirekte vandindvinding.

Ved råstofgravning under vand svarer effekten af opgravningen til fjernelsen af en vandmængde på ca. 80% af det opgravede materiale. De fjernede råstofmængder erstattes af en tilsvarende mængde grundvand, som strømmer til råstofgraven. I praksis vil tilstrømningen af vand til grusgravssøen ske lige så hurtigt som materialet graves op, og der vil derfor ske en meget hurtig reetablering af grundvandsspejlet. Gravesøen vil, i takt med at søen bliver større, optræde som en buffer og dermed have en stærkt reducerende effekt på variationerne i grundvandsstanden i forbindelse med grusgravningen under grundvandsspejlet.

De sænkninger der opstår, er ifølge Miljøstyrelsens miljøprojekt 526, 2000, små og vådgravning af råstoffer bør derfor ikke opfattes som et vandressourceproblem. Tidligere opfattelser af, at indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet giver vandspejlssænkninger, svarende til grundvandsindvinding, med deraf følgende vandmangel i omliggende boringer og ændringer i grundvandsstrømningen er derfor ikke korrekte ifølge Miljøstyrelsen.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at da Miljøstyrelsens vejledende afstandskrav i forhold til såvel enkeltindvindere som almene vandværksboringer er overholdt og der stilles en række vilkår i tilladelsen, forventes vandindvindingsforholdene og drikkevandskvaliteten ikke at blive påvirket af graveaktiviteterne inden for det ansøgte graveområde, herunder den midlertidige grundvandsenkning som følge af råstofgravning under det terrænnære grundvandsspejl.

Beskyttet natur

I området er der flere søer, som er et naturligt resultat af mange års råstofindvinding. Søerne er alle beskyttet jf. Naturbeskyttelsesloven. Nærmeste beskyttede naturområde er en beskyttet sø øst for graveområdet. Hvor graveområdet er tættest på søen, er afstanden ca. 65 m til søen. Søens vandspejl er i ca. kote 45, hvilket er ca. 10 m højere end grundvandsstanden i graveområdet. Som følge af den store niveauforskel vurderes der ikke at være hydraulisk kontakt mellem graveområdet og søen.

Søen og engen i forbindelse med søen vurderes at ligge på et lag af moræneler, som strækker sig fra øst mod søen. Resten af området er sandet.

Figur 3 Kort visende de omkringliggende §3-beskyttede naturområder.

Generelt vurderes ingen af søerne i området at blive påvirket af grusgravning under grundvandsspejlet eller indvinding af vand til vanding, da vådgravning som udgangspunkt ikke vurderes at give anledning til grundvandssænkning af betydning. Tilsvarende er vandindvindingen til støvbekæmpelse yderst begrænset og vil derfor ikke give anledning til en sænkning af grundvandsstanden.

Natura 2000-områder og bilag IV arter

I henhold til § 8, stk. 4 og § 11 i habitatbekendtgørelsen, skal der foretages en vurdering af, om aktiviteten kan påvirke et internationalt beskyttet område (Natura 2000-område) væsentligt, og om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter i EU).

Graveområdet ligger ca. 2,7 km sydøst for det nærmeste Natura 2000-område, som er Habitatområdet SCA48 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå. Udpegningsgrundlaget kan ses på miljøstyrelsens hjemmeside:

<http://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/>

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for området. Natura 2000-planens målsætning er bindende for myndigheden og skal anvendes ved konsekvensvurdering ved myndighedsudøvelse jf. habitatbekendtgørelsen.

Horsens Kommune har kendskab til, at der i Horsens Kommune lever arter af flagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, grøn kølleguldsmed og grøn mosaikguldsmed

Samlet naturvurdering

På grund af den store afstand mellem graveområdet og Natura 2000-området vurderes det, at naturtyperne eller levestederne indenfor Natura 2000-området ikke vil påvirkes negativt.

I råstofgraven kan der forekomme både flere flagermus- og paddearter, samt markfirben. Flagermusene kan bruge området til fødesøgning mens markfirben og paddearterne kan bruge dele af råstofgraven som yngle-, raste- og levested. Mange af disse arter trives godt i råstofgrave pga. den store soleksponering og de mange vandhuller, der opstår under gravearbejdet.

Flagermusenes fødesøgning påvirkes ikke negativt af graveaktiviteterne, og markfirben har gode betingelser i solbeskinnede afdækkede råstofområder. Gravning under grundvandsspejlet og indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet, samt indvinding til støvbekæmpelse, vil heller ikke have væsentlig betydning for bilag IV-arter.

På baggrund af det oplyste vurderer kommunen samlet, at den planlagte aktivitet ikke vil indebære en væsentlig negativ indvirkning på de naturtyper eller levesteder for de arter Natura 2000-området er udpeget for, og det ansøgte vil ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de bilag IV-arter der er registreret i området.

8. Offentliggørelse og klagevejledning

Horsens Kommunes afgørelse (midlertidig grundvandssænkning som følge af råstofgravning under grundvandsspejlet) kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt interesseorganisationer og myndigheder anført på kopilisten. Klagefristen er 4 uger fra den dato afgørelsen er annonceret dvs. den 6. juni 2022. Fristen udløber ved midnat for dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Horsens Kommunes afgørelse (habitatvurdering) kan påklages til Planklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt interesseorganisationer og myndigheder anført på kopilisten. Klagefristen er 4 uger fra den dato afgørelsen er annonceret dvs. den 6. juni 2022. Fristen udløber ved midnat for dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Både Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen har ikke opsættende virkning, men både Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet kan bestemme, at en meddelt tilladelse ikke må udnyttes, samt at et iværksat bygge- og anlægsarbejde skal standses.

Et eventuelt søgsmål i forhold til tilladelsen skal anlægges ved domstolene senest inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt. Søgsmålsfristen udløber den 9. november 2022.

9. I øvrigt

Hvis du er i tvivl om noget i denne tilladelse, er du velkommen til at kontakte kommunen.

Med venlig hilsen

Gitte Bjørnholdt Brok

Ingeniør

76292507

Kopi er tilsendt:

Styrelsen for Patientsikkerhed
(TRnord@stps.dk)
Tilsyn og Rådgivning Nord
8940 Randers SV

Danmarks Naturfredningsforening
(dn@dn.dk)
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Danmarks Sportsfiskerforbund
(post@sportsfiskerforbundet.dk)
Skyttevej 5
7182 Bredsten

Forbrugerrådet Tænk
(fbr@fbr.dk)
Fiolstræde 17
Postboks 2188
1017 København K

Region Midtjylland, Jord og Råstoffer
(raastoffer@ru.rm.dk)
Skottenborg 26
8800 Viborg

Gantrup Vandværk
Gantrupvej 18
8752 Horsens
Att. Jonas Wittrup-Jensen
vand@gantrup.dk

NCC Industry A/S
Råstoffer
Tobaksvejen 2A
2860 Søborg
Att. Nanna Swane Lund

Boet efter Jan Kristiansen
v/Brunse Mæhlisen Advokatfirma
Nørre Allé 32
8362 Hørning